

4. Szám.

a : Engel-

a »Nem-

yes ada-
bácsi.

köny-
benne
után-

s Lap"
t, hogy
z elmult
voltam,
asonló-
nyét, ne

ezdődik
ögötte.
ma már
szorul
lap is,
ad, ami
a, hogy
benne.
fog az
adásra
jzok.
el, aki

z ismét

csi.

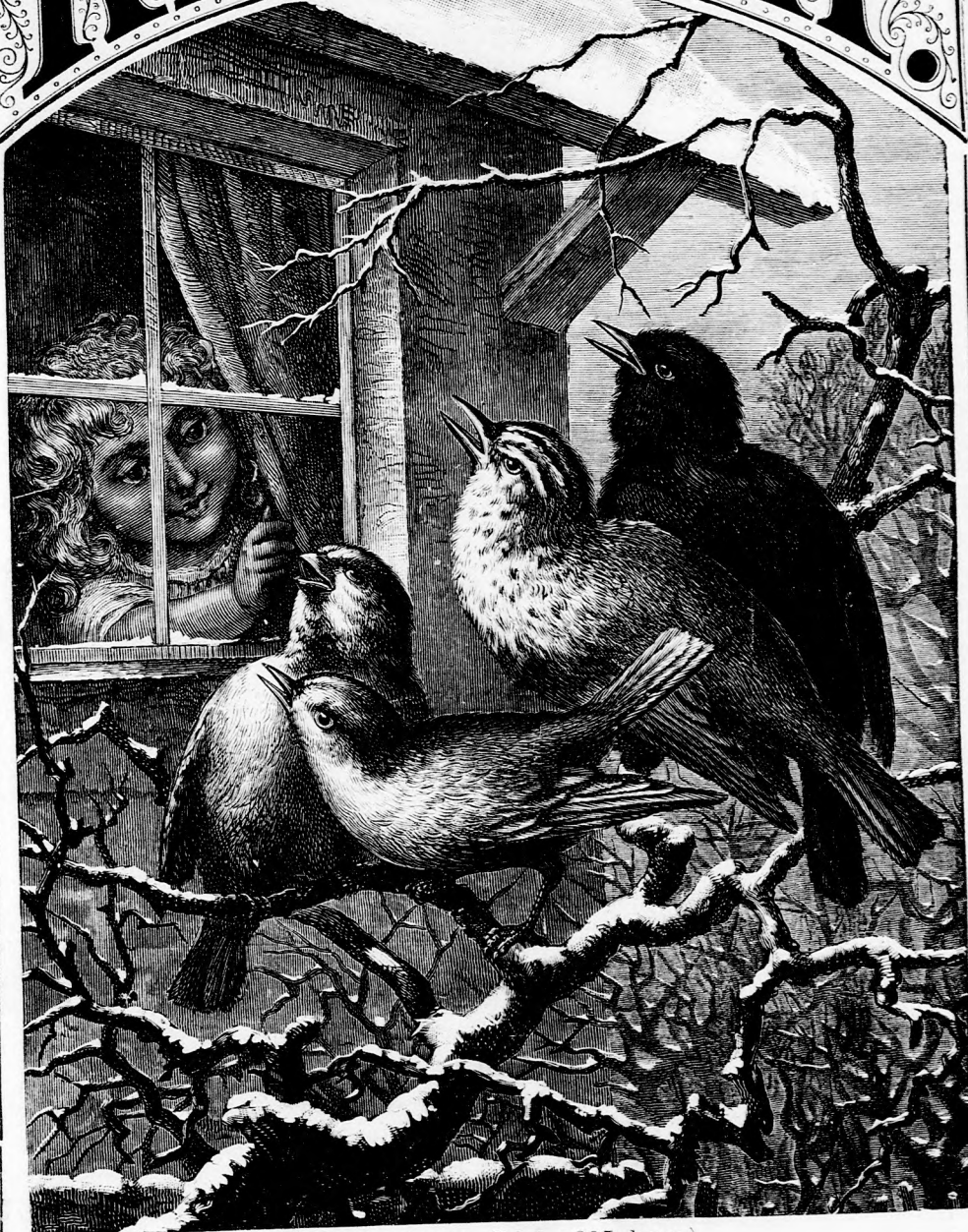
bekül-

hasz-
Athe-

la.

épület.
ulat.

KIS LAP

TÉLI MADÁRDAL. (Lásd a 397. lapon.)

XXIX. kötet, 25. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. december 20-án.

ÉVA ÉS ÉVIKE.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Vége.)

VÁRHALMINÉ is kételkedve nézett a bűnbánó Évára.

— Nagyon furesa, mondá, és nagyon hihetetlen. Hiszen ezzel azt mondanád, te boldogtalan, hogy gonosz furfanggal beoptad magadat ide hozzáram arra a helyre, mely egy más gyermeknek volt szánva, hogy megcsaltál engemet és megcsaltad azt a másik leánykát is, aki most talán nyomorog valahol, pedig a jó Márta néni gondoskodni akart róla. Nem, ilyen gonosznak még sem hiszlek. Csak most gondoltad ki ezt, mert tudod, hogy házamból el kell menned és nagyon jól akadt volna, ha valaki mint rokont fogadott volna be.

— Oh nem, nem! Igazat mondtam, higyenek nekem.

— No's, hiszen majd kiderítjük. De legelőször is halljuk, hol van testvéred, Károly? Ezt soha sem említettél előttem, szólt Várhalminé.

— Mert nem tudom, hol van... Mikor árván maradtunk, őt mások vitték el... oh, nagyon jól emlékszem... most is ráismernék.

— Persze, most már emlékszel rá, de eddig soha sem jutott eszedbe, pedig megkereshettük volna. No, elég az ilyen hiábavaló ámitásból.

— Nem ámitás! Nem ámitás! kiáltá Éva kétségbeesetten. Oh, hát nem hisznek nekem, mikor igazat beszélek! Hogy bizonyítsam be!

Egyszerre földerült az arca. Eszébe jutott valami.

— Ha nekem nem hisznek, könnyen meggyőződhetnek. Ott, a hol Márta néni-nél éltem, sokan ismertek... és talán megtaláljuk a kis Kormos Évikét is, az igazi Kormos Évikét; az meg fogja mondani, hogy történt.

— Az igaz, szólt Erdei. Komoly a dolog, győződjünk meg.

Várhalminé egy pillanatig gondolkozott, rá álljon-e erre a tervre, de aztán eszébe jutott valami s így szólt:

— De hát hol találunk rá arra a másik Évikére?

— Oh, az nem lesz nehéz, mondá Erdei. Ismerem azt az asszonyt, a kinél van... beszéltem vele. olyan kis városban hamar megtaláljuk.

— Akkor hát menjünk. Mert ott nekem fontos dolgom lesz, ha csakugyan igaz volna mégis, amit ez a szerencsétlen, halátlan gyermek beszél. Akkor a másik Évike az, a kit első nevelő anyja nekem ajánlott, a kiről gondoskodni kívánt. Csakugyan szeretném látni.

És nem sokára utban voltak mind a hárman.

*

Ezalatt ott Hámos mester házánál csendesen, nyugalmasan folydogáltak a napok. Csak Hámosné asszony boszankodott egy magában egy kicsit, hogy nem sikerült a terve, nem bizonyithatta be, hogy Évike meg Károlyka testvérek. Hámos mester nevette és tréfásan vigasztalta:

— Soha se busulj azon. Testvérek ők ugyanis az árvaságban, aztán testvérek lesznek mint a mi fogadott gyermekeink, így hát duplán is testvérek. Szeretni

pedig már jobban nem is szerethetik egymást.

Már ez annyira igaz volt, hogy Hámosné asszonyom is belenyugodott. Nem is kutatta tovább a dolgot, mert hiszen voltaképp nem is várt belőle semmi hasznót a két árvára.

Évike és Károlyka nem is gyaníták, hogy valaki foglalkozik velök. Arról meg nemcsak ők, de a jó Hámos mester és neje sem álmodtak, micsoda nagy változás van közeledőben.

A beteg Károlyka már tul volt a veszélyen, de még nagyon oda volt. Sápadtan, bágyadtan feküdt ott az ágyban s hálásan nézte a mellette ülő Évikét, ki éppen egy szép mesét olvasott föl neki. A ki az összeesett arczu fiúcskát látta, azt hihette volna, valami kicsike, három-négy éves beteg gyermek fekszik ott.

A mint a két árva így együtt volt, egyszerre hallották, hogy a másik szobában idegenek beszélnek. Évike nem igen figyelt oda, mert tudta, hogy a kíváncsi hallgatóság nem illik. Vele nincs dolga senkinek, neki nem szabad fürkészgetni, kik jöttek, mit akarnak.

Hanem ezuttal csalódott. Alig pár percz mulva nagy robajjal nyílt föl az ajtó s urias öltözetű kisasszony lépett be. Évike annyira nem gondolt erre a látogatóra, hogy hirtelenében rá sem ismert. És annál inkább ámult, mikor a látogató után egy előkelő asszonyság meg egy ur is lépett be, utánok pedig Hámos mester és neje. A kisasszony pedig Évikéhez rohant és izgatottan mondá:

— Évike! Évike, mondd, hát nem igaz-e az, hogy én vagyok Erdei Éva és

te vagy a Kormos Évike, aki helyett én mentem el akkor az idegen asszonysággal?

Évike csodálkozott is, meg is volt egy kicsit ijedve, mert nem tudhatta, mit jelent mindez. Várhalminé azonban szelíden, bár komolyan így szólt:

— Felelj igazán, kedves gyermekem. Épen most mondja nevelő anyád, hogy őszinte szívű, jó gyermek vagy. A mit most kérdezőnk tőled, az nagyon fontos, tehát felelj őszintén.

Évike, ha valami kérdésre felelt, ugysis mindig őszintén az igazat felelte. Most is tehát így szólt:

— Persze hogy én vagyok a Kormos Évike, ő meg az Erdei Éva... hiszen itt mindenki tudja, a ki ismert, mikor Márta néninél voltunk.

— De mikor én akkor Márta néni-vel voltam és Kormos Évikét hívtam, nem te jöttél hozzám.

— Nem bizony, felelé Évike nyíltan, mert én nem akartam elmenni az én kedves Márta mamámtól. Oh, ha meggyógyult volna, bizonyosan ő sem akart volna azzal megbüntetni, hogy elküldjön, megbocsátott volna, ha valami nagyot hibáztam. Tudom én, hogy ő is szeretett engem!

Ebből nem értették meg mindjárt, mit akar Évike mondani, mit gondolt ő akkor, mikor Évával azt a csalást követték el. De a mint Évike aztán szépen, őszintén elbeszélte mindent, Várhalminé és a többiek is meggyőződtek, hogy a kicsike tulajdonképp nem is igen tudta, hogy ő akkor roszat cselekedett. Amit tett, nevelő anyja iránti nagy szeretetből tette, nem kellett neki fény, pompa, csak a jó Márta mamánál akart maradni; nem

tudta, hogy nevelő anyja nem büntetésből akarja elküldeni, hanem mert gondoskodni kíván jövőjéről; azt hitte meggyógyul Márta néni s akkor megbékíti, ha haragszik. De a jó nevelő-anyja meghalt s Évike másodszor is árván maradt. Hanem azért nem gondolt arra, hogy a furfangos Évának most jó dolga van, pedig ez őt illetné. Őszintén gyászolta, siratta Márta mamát és elégedett volt Hámos mester szerény házában, a hol őt szerették.

Várhalminé meghatottan hallgatta a jó gyermek beszédét. Most már értett mindent, értette azt is, hogy az a derék Márta néni mért dicséri annyira azt a kis leányt, a kit ajánlott. Persze, ez a kis Évike egészen más, mint az az önző, hiu, hálátlan Éva, aki elfoglalta a helyét. Várhalminé magához vonta Évikét és így szólt:

— Nagyon hibáztál te is, gyermekem, de tisztán látom, hogy te csak szeretetből és tapasztalatlanságból tetted azt, amit Éva fortélyból, önzésből tett, tudva, hogy rosztat tesz. Hanem a Gondviselés nem engedte, hogy a bűnös terv sikerüljön.

Aztán Erdei Jánoshoz fordulva mondá:

— Azt hiszem, most már tisztában van minden. Ez az Éva csakugyan Éva, az ön testvérenek leánya.

— Igen, most már nincs kétségem benne, felelé Erdei. Ámbár mondhatom, nem nagy örömem telik benne, hogy ilyen rossz gyermeket találtam. Hanem még valakit látok itt... ki az a beteg fiucska ott? Nézem... nézem... és azt hiszem, hogy álmodom... láttam már valahol... mintha meghalt testvéröcsé-

met látnám kicsi fiu korától... esodálatos hasonlatosság.

— Ez is egy árva gyermek, a nevét sem tudjuk, csak azt, hogy Károlyka.

— Károlyka! kiáltá az eddig szegyenkezve ott állt Éva. Az én kis testvéremet is Károlynak hívták.

— Valóban, Károly volt a testvérem kis fiának a neve, szólt Erdei János még nagyobb meglepetéssel. Honnan került ez a fiu ide?

Hámosné asszonyom elmondta, amit tudott. Nem sok volt az egész, csak abból állt, hogy a kedves jó kis Évike nagyon megsajnálta a szegény elhagyott fiut, az ő kedvéért befogadták és jóformán a kis Évike szerető gondjának, ápolásának köszönhetni, hogy bele nem halt nagy betegségébe; azért már szinte azt is hiszik, hogy testvérek.

— És nem tud semmit a szüleiről? Ninesen semmi emléke?

— Tudtommal nincs, mondá Hámosné.

— De van valami, szólt közbe a kis Évike. Nekem Károlyka mutatott egy kis képet, melyet mindig magánál tartogat... azt mondja, hogy azt hajdan a nyakában viselte.

Erdi izgatottan oda lépett a kis beteghez.

— Mutasd azt a képet, fiacskám.

Károlyka kissé félve huzta ki vánkosa alól egyetlen kincsét. Ezüstbe foglalt kicsike arczkép volt ez, egy szép férfi arczképe. Erdei a mint meglátta, könybe borult szemekkel kiáltott fel:

— Ez ő! Ez az én testvéremnek

arcz képe! Ez a fiu a testvérem fia, az én Károly öcsém!

Volt erre nagy csodálkozás, öröm, és busulás is. Hámos mester és a felesége

ámultak és örültek, hogy a jó kis fiu rokonra talált, testvére is akadt, habár nem az ő kedves Évikéjök. Az öreg Erdei szintén örült s még Éva is elfelejtett

...MEGLÁSSÁK, HÁLÁS LESZEK! (Lásd a 391. lapon.)

minden bajt, szégyent és sietett testvére ölelésére. Hanem Károly nem örült olyan nagyon. Először nem is tudta egy könnyen elhinni, hogy ő most egyszerre nem

az eddigi árva, elhagyott fiu, hanem van testvére, nagybátyja; de aztán meg mindjárt arra gondolt, hogy az mégis igaz, akkor talán bizony el is viszik innen, az

ő kedves Évikéjétől. Már pedig ezt sehogy sem akarta. Évike is mindjárt gondolt erre és ő is sajnálta, hogy el kell válniok; de a milyen jószívű gyermek volt, eszébe sem jutott volna busulni, sőt örvendő mondá:

— Milyen szerencse, Károlyka! Most már nem kell többé félned semmi bajtól, itt van a kedves bácsikád.

— Igen, de ha neked nem bácsikád, akkor én nem örülök! Én veled akarok maradni!

Erdei szeliden csitítgatta a kis beteget.

— Légy nyugodt, fiacskám, bizd rám, majd én úgy intézem a dolgodat, a hogy neked leginkább javadra válik. Persze baj, hogy beteg vagy, nem vihetlek magammal a nagy utra, tul a tengeren, pedig már ideje haza indulnom. Hanem majd kigondolok valamit. Hála Istennek, hogy fáradságom nem veszett kárba, megtaláltalak.

Várhalminé, ki ezalatt gondolatokba volt merülve, megszólalt:

— Hagyjuk itt egy kissé a gyermekeket és menjünk tanácskozni. Hámos mester és neje szintén jöjjenek, mert őket is érdekli, amit mondani fogok.

Visszatértek a másik szobába s itt Várhalminé így szólt:

— A Gondviselés e derék emberek által teljesezésre juttatta kívánságainkat. Én megtaláltam azt a kedves gyermeket, a kit már rég magamhoz akartam venni; én most elviszem Évikét, ő lett az én fogadott gyermekem. Erdei ur megtalálta két kis rokonát. Évának nagyon szigorú nevelésre lesz szüksége...

— Oh, azt csak bizza reám, szólt Erdei. Amott tul a tengeren, messze bent a rengeteg erdőben van az én gazdagságom, ott kemény munkára fogom, majd eszére tér.

— Az nagyon jó lesz neki. Hanem a beteges kis fiu nem mehet oda. És mert az én Évikém úgy szereti, tehát azt ajánlom, hagyja Erdei ur Károlyt is nálam míg egészen fölépül, megerősödik. Majd egy pár év mulva eljöhét érte. Igérem, hogy gondos nevelő anyja leszek.

Erdei nagy köszönettel fogadta ezt el.

— Négy-öt esztendő mulva, ha rendbe hoztam dolgaimat, vissza költözöm én ujra ide hazámba. Addig legyen nagyságos asszonyom a Károlyka anyja.

Ebben megegyeztek és ennek már aztán mindenki örült, még Károlyka is. Csak a jó Hámosné asszonyom busult egy kicsit, hogy elveszti két fogadott gyermekét, mikor pedig oly igazán megszerette őket. De az okos Hámos mester így szólt:

— Már bizony nincs okod busulni, kedves anyjokom. Hiszen szívesen eltartottuk volna a két árvát is, az igaz, de mégis csak jobb, ha más viseli a gondjukat, a kitől jobban telik. Aztán nekik is jobb dolguk lesz, mint a mi szegény házunkban. Néha-néha pedig majd meg is látogathatod őket, a nagyságos asszony bizonyosan megengedi.

— Hogyne! szólt Várhalminé. Nemcsak megengedem, hanem kérem is, mert a jó kis Évikének bizonyosan örömet fog okozni, ha látni fogja jötevőjét, a ki befogadta, mikor olyan elhagyatott volt.

Éva elkomolyodva hallotta, látta mindezt. Hogy szeretik mindnyájan ezt a kis Évikét! Kapnak rajta, ki vegye magához, senki sem akar elválni tőle, még Károlyka sem, pedig most már tudja, hogy itt a testvére, ő, Éva. Mennyire más-kép van ő, neki senki sem örül. . . Várhalminé ellenkezőleg annak örvend, hogy megszabadul tőle, nagybátyja pedig komoly képpel nézi, mintha félne tőle, hogy olyan rossz gyermekkel fog meggyülni a dolga.

— De nem csoda! gondolá Éva benső megbánással. Hiszen én olyan rossz és hálátlan voltam! Ezek pedig mindnyájan milyen jók voltak! A kis Évike megmenté testvéremet, a kire én nem is gondoltam, mikor jó dolgom volt. . . és ez a szegény mesterember a feleségével befogadta Károlykát, s gondoskodott róla! Mindnyájan tudtak jót tenni, én pedig még csak háladatos sem voltam jótevóm iránt!

Komolyan, őszintén eltökélte, hogy ezentul máskép lesz.

Végre bucsuzásra került a sor. A kis Évike zokogva bucsuzott el a jó Hámosné asszonytól, de Éva is oda sietett a derék asszonyhoz, és így szólt:

— Én is tartozom köszönettel. . . Évikeért is, Károlykáért is. Évikét én kirtutam jogos helyéről és itt talált hajlékot, míg a Gondviselés épen az én hibám által most oda juttatja, a hol boldog lesz. Testvérem is itt talált menedéket. . . meglássák, hálás leszek ezért is! (Lásd a képet a 389. lapon.)

Várhalminé és az öreg Erdei örömmel hallották ezt. Látták, hogy Éva, annyi hibája után, a megbánás jó útjára tért.

Másnap Erdei János és Éva utban

voltak messze idegen ország felé s aztán sok esztendeig ott is maradtak. Egészen más élet várt ott Évára: nehéz munka, szigorú kötelességek élete. De nem panaszkodott, igyekezett jóvá tenni régi hibáit és lassankint igazán derék, jó leány vált belőle. Sokszor irt levelet Károlykának és Évikének, kik boldogan éltek Várhalminé házában. Most már Évike volt igazi uri kisasszony, de őt ez nem tette önzővé, hiuvá, hanem oly gyöngéd szeretettel igyekezett meghálálni új nevelő anyja jóságát, hogy Várhalminé egészen boldog volt. Erdei Éva ezt megtudta levelekből és őszintén örült rajta; csak egy aggodalma volt még: valjon annak a gonosz Kamillának és atyjának sikerült-e álnok tervök, hogy Várhalminét megfosszák vagyonától, koldussá tegyék? De ez az aggodalom nem tartott sokáig, mert kérdezősködésére maga Várhalminé megirta neki, hogy megnyerte a pört, Kamilláék csufosan elkullogtak és most már mutatkozni sem mernek. Éva örvendezett, mert ha másképp történt volna, magát vádolta volna, hogy szintén okozója volt Várhalminé megrontásának.

Több év multával Erdei János rendbe hozta dolgaít az idegen országban és haza költözött Évával, aztán magához vette Károlykát is. Egyszerűen de tisztességesen éltek, szorgalmasan dolgozva. Sokszor találkoztak Évikével, ki Várhalminé kedves leánya és irigyelt előkelő kisasszony lett. De Éva nem irigyelte, hanem örült rajta és gyakran mondá:

— A ki olyan jó és nemes szivű, megérdemli, hogy teljesen boldog legyen.

PALIKA ÉS MARIKA

vagy

csak úgy jó, ha a vége jó.

— Kicsi beszély, 2 képpel. —

ogy esett az meg, hogy nem : elég az hozzá, hogy megesezt, vagy is inkább a Palika leesett. Még ma sem szeret beszélni róla és nem felejtette

el. Nem is lesz baj, ha még jó ideig nem felejtí el.

Szép őszi nap volt, mikor kísétáltak ketten Marikával a mezőre. Pillangó már nem volt, hogy azt kergethették volna. virág sem igen pompázott már a sárguló mezőn, kezdtek tehát unalmasnak találni a sétat. Hanem egyszerre kimentette őket a bajból egy öreg csacsi, mely ott lege-

...NYARGALÁSZTAK A MEZŐN. (Lásd a 393. lapon.)

lészett. Ismerték jól, az ő udvarukból való csacsi volt.

— Tudod mit, Marika? Nyargalni fogunk a csacsin.

— Az nagyon jó lesz.

Szaladtak a csacsihoz, ez pedig nyugodtan megvárta őket, mint régi jó ismerősöket. Megsimogatták, aztán tana-

kodtak, ki üljön fel először a csacsi hátára.

— Ülj föl te először, szólt Palika.

— De nem fog levetni?

— Ne félj semmit. Majd én vezetem, mindig melletted leszek.

A jó öreg csacsi türelmesen engedte, hogy Marika fölkapaszkodjék a hátára.

Bizonyosan olyanformát gondolt, hogy kár volna örömet szegni a jó gyermekeknek, hiszen nem valami nagy fáradságba kerül egy kicsit nyargalászni velök. A kis leány tehát kényelmesen elhelyezkedett a csacsi hátán, Palika megfogta a csacsi tarkóját, aztán megindultak.

— Gyi csacsi!

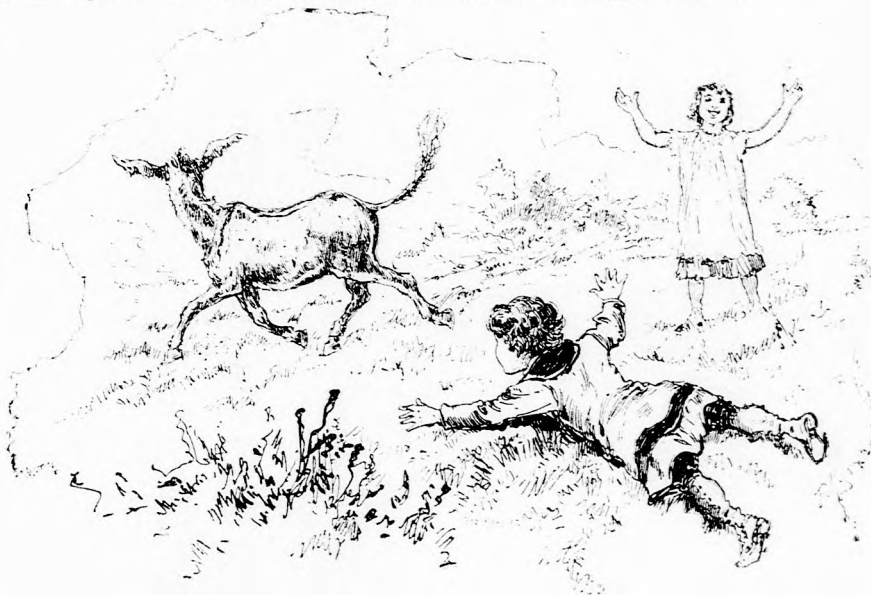
Összevissza nyargalásztak a mezőn (Lásd a képet 392. lapon.) Marikának

nagyon tetszett a multság és még tovább is ott maradt volna a csacsi hátán. De ő jó testvér volt, azért tehát így szólt:

— No nekem már elég volt, most rajtad a sor.

Leugrott a földre, Palika pedig fölkapaszkodott a csacsira.

— Most majd én vezetem a csacsit, mondá készséggel Marika.

... EGYSZERRE CSAK A FÖLDÖN TALÁLTA MAGÁT. (Lásd a 394. lapon.)

— No persze! felelé Palika hetvenkedve. Azt hiszed én is afféle félnék kisasszony vagyok? 'Elbánok én magam is a csacsival. Állj félre!

Egy kis vessző volt Palikának a kezében, azzal rácsapott a csacsira.

— Gyi csacsi!

De már ez nem tetszett az öreg csacsinak. Így nem alkuadtunk, gondolta magában. Elmulattatlak szívesen, de hogy

verés legyen a fizetség, már az nem igazság.

Ilyenformát gondolhatott az öreg füles és — nem mozdult, Palika pedig nem akart Marika előtt szégyenben maradni s csak azért is meg akarta mutatni, hogy bír ő a csacsival. Hetvenkedve rugdalta a sarkával, vesszőzte, tépte, mig nem a csacsi megelégette ezt a dolgot, hirtelen kirugott és Palika azt sem tudta.

hogy, hogy nem, de egyszerre csak a földön találta magát, a fortélyos csacsi pedig elfutott. (Lásd a képet a 393. lapon.)

Baja nem történt Palikának, mert puha földre esett. Boszusan szidta a gonosz vén csacsit. Mariska pedig, ezt látva és hallva, nagyot nevetett.

— Lásd, kár volt hetvenkedni! Ha beérted volna, hogy olyan szépen nyargalj, mint én, te is mulattál volna; hetvenkedéssel pedig csuful elbuktál.

Nem feledte ezt Palika. Az öreg csacsira még egy ideig haragudott ugyan, de azontul leszokott a kérkedésről, hetvenkedésről és nem volt többé semmi baja.

GYURI A HÓBAN.

(Képpel a 396. lapon.)

GYURIT bár hogy intették,
Nem hajtott a szóra —
Igy történt, hogy a héten
Berekedt a hóba.

Puha, akár a pihe —
Még ott megmelegszik,
Beszélhetnek ő tőle —
Biz ő bele fekszik!

Mondotta, és úgy is tön;
S bár uj volt ruhája:
Teljes hosszába magát
A hóba bevágta.

S még hegyébe kezét is
Bele ásta mélyen:
S így is feküdt ottan egy
Darabig kevélyen.

Jött surranva a szellő
A fagyos léhével,
Gyűjtve itt a havat, s ott
Fújva szana-széjjel.

S a Gyurika két kezét
Oda ragasztotta,
Metsző hideg fuvással
Oda fagyasztotta.

Házná most vörös kezét
Ki a fagy-békóbul —
De bár mint erőlködik,
Keze meg se lódul.

Gyurka jajgatásával
A liget betelélék —
Fiú- s lánypajtásai
Végre — kilehelték.

Kilehelték, faragták,
Hiven fáradoztak —
Kezén a fagy bimbái
Már is fakadoztak.

És — mi türés-tagadás —
Biz az lett belőle,
Hogy sajjó kezét Gyuri
Haza vitte bögve!

ESZKIMÓK ORSZÁGA.

— Néprajzi csevegés. —

GRÖNLAND hideg országáról beszéltem én már nektek több ízben és szeretném is tudni, hogy kis olvasóim figyelemmel olvasták-e és emlékeznek-e rá? Például arra a történetre, hogy sokkal, nagyon sokkal előbb, mintsem Kolumbusz Kristóf neki indult Amerika fölfedezésének, már jártak Amerikában európai emberek, még pedig a vakmerő hajós normanok, kik először Izland szí-

getén telepedtek meg, onnan eljutottak Grönlandba, innen pedig Amerikába. A ki ezt a történetet figyelemmel olvasta, tudom, elővette a térképet is és megke-reste, hol van az a hideg északi ország, ott messze fönt, Európa és Amerika közt. A ki akkor nem tette, tegye meg most, legalább megtudja, hol van az az ország, melybe most egy kis kirándulást rendezünk.

Persze, csak úgy a szobában, gondolatban rándulunk oda, mert ha valósággal el akarnánk oda utazni, az kissé bajos volna. Már benne vagyunk a télben mi is, pedig Grönlandhoz képest mi valóságos forró éghajlat alatt élünk. Mikor nálunk az első hó leesik, akkor a szegény grönlandiak már jóformán alig emlékeznek, hogy volt-e valaha egyéb, mint hó és fagy; náluk akkor már hetek, hónapok óta csikorgó tél uralkodik. Mert ott nagyon korán beáll a hideg. A nyári idő csak néhány hétből áll, akkor sincs igazi meleg, csak olyan, mint nálunk egy-egy szép őszi napon. Nem is ösmerik ott hiréből sem a mi sokféle szép növényeinket. Holmi kis satnya fű nő, meg csenevész apró bokrok, de az is csak kevés. Mert a növények napfény és meleg szükséges, ott pedig az esztendő legnagyobb részében fagy uralkodik.

Hanem ebben a szomorú országban azért mégis élnek emberek, az eszkimók. Persze, olyan életről, mint más szerencsésebb országban, nekik fogalmuk sincs, Házat nem építenek, hanem nyomorult kunyhókban laknak; mikor pedig legkeményebb a tél, akkor beássák magukat a hóba, mert így legbiztosabbak, hogy meg

nem fagnak. Megecsik, hogy mivel ország-beli ember is odaszorul és ha itthon megvetőleg gondol is a szegény eszkimó kunyhójára, ha oda szorult, akkor hálát ad a Gondviselésnek, hogy olyan menedékhelyre is talált. Mulatságból persze senki sem megy oda, hanem hajósok, czet- és fókavadászok sokszor járnak ott és nagyon örvendenek, hogy ezen a szomorú tájékon legalább olyan kunyhókat találnak, minők az eszkimóké.

Az eszkimók a legsajátságosabb fajú emberek. A tudósok mai napig sem tudták kideríteni, honnan kerültek ez eszkimók oda abba a hideg északi vidékbe, mért telepedtek meg ott, ahol fű, fa meg nem él. De hát az eszkimók ott vannak és nagyon szeretik az ő hideg hazájokat, annyira, hogy ha valamiképp sikerül onnan egy eszkimót elviinni szebb, melegebb országba, ő mégis visszakivánczik és ha nem juthat vissza, belehal a nagy szomorúságba.

Sok száz esztendeig éltek ők ott a nélkül, hogy a mivel ország-beli emberek tudtak volna róluk valamit. Az eszkimók persze még inkább csodálkoztak, mikor az első európai hajósokat megpillantották. A hajósok is csodálkoztak a furcsa emberek. Mert az eszkimók közt a legnagyobb óriás sem nagyobb, mint nálunk egy izmos tizennégy éves fiú. Csakhogy ez a törpe eszkimó azért nagyon erős ám és sok olyat kibír, amit mi ki nem bíránk. Mint mondtam, ott az esztendő nagyobb részében tél uralkodik; mikor nálunk kellemes tavasz van, ott még hó és jég borít mindent, őszkor pedig szeptember végén már megint csak tél van. Az eszkimó tehát

nem szánthat, nem vethet és nem arathat, hanem csak vadászatból és halászatból él. fókát, halat fogdos és ebben nagyon szorgalmas. Örege-ifja mindig e mesterség után jár és ezért mindig a tenger partján laknak is. A vándor-fókák nagy csapatban tanyáznak Grönland partjain

s a foka a grönlandinak legkedvesebb zsákmánya. A foka húsát, zsírsóját megeszi, bőréből pedig ruhát és kunyhót csinál, a csontból fegyvert és más eszközöket.

Főzéssel, sütéssel az eszkimó nem bajlódik, hanem nyersen eszi meg a húst és ezért kapta az eszkimó csufnevet, mert

GYURI A HÓBAN. (Lásd a 344. lapon.)

ez tulajdonképen az »eszi manki« szóból ered, ami azt jelenti, hogy »nyershusevő.« Ők maguk magukat »ember«-nek nevezik, mert hajdanában, mikor európaiak még nem jártak ott, azt hitték, hogy csupán ők az emberek a földön.

Most már az idegentől, [kik ott járnak, ők is eltanultak egyetmást, de azért ma is csak olyan eszkimók, mint régen voltak. Nagyon egyszerű emberek, szelidek, jószíviűek és a maguk szerényiségében boldogok. Az idegenek iránt

szívesek s bár szeretnek ajándékot kapni, e nélkül is segítenek a hajóson, kit valamely szerencsétlenség, hajótörés, vihar stb. odavet. Nélkülök a szerencsétlen hajós nyomorultan elveszne azon a jéglepte, zord vidéken.

Tudós utazók, kik ott jártak az északi sarkvidék kikutatása végett, mindig jó hasznát veszik a szelid, szolgálatra kész eszkimónak. Vezetőnek használják és az eszkimó messze földön jól ismeri a jeges, havas tájakat, melyen más ember nem tudna eligazodni. Megtörtént már, hogy vakmerő hajósok nagyon is messze fölhatoltak az északi jeges tengerbe, ott lepte őket a tél és nem birtak többé visszatérni, a jéghegyek összetörték a hajót. Otthon aztán aggódnak miattuk, új hajó indul, hogy fölkeresse a szerencsétleneket, ha még élnek. De hol keresse őket a ropant jégvidéken? Megmondják az eszkimók, mert ha csak messziről látták is, emlékeznek, merre jártak az idegenek. Utba igazítják a keresőket, kik ekkép már nem egyszer mentették meg elveszettnek hitt testvéreiket, barátaikat.

TÉLI MADÁRDAL.

(Képpel a czimlapon)

ABLAKOM előtt mi zengés.
Mi csattogás, füttyengetés?
Hisz a tavasz mult már!
Beköszöntött a rideg fagy —
Erdőre, mezőre a nagy
Hólepel lehult már!

Kinéznek... csodák csodája!...
Négy ismerős kis madárka
Együtt egy csomóban!
Csíz, pintyőke — ó mily bohó!
Sárga és fekete rigó
Köplálnak a hóban.

Virágfejtő kikeletben,
Boldog nyári reggelen sem
Daloltak ily szépen!
Hideg ugy-é a kis fészek?
Hozzám vágytok, kis művészek,
Hoggy zengtek így télben?

Bár künn csillog zuzmara, fagy,
Kinyitom az ablakomat,
Fogadlak örömmel!
Ide hozzám repüljétek,
Majd jól tartlak benneteket
Báza- s köles-szemmel.

Tudom: jobban szeretnétek
Kis bogárkát, petét, férget —
De mikor az nincsen!
Mindenemből bő részt vesztek,
És tavaszig csak ellesztek,
A szobámban itt benn!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXIX köt. 23-dik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

Sz
h i d
a n d o r
S z i d o n i a
m a n k ó
s z i v
a

Helyesen fejtették meg: Rausch Margit, Borota Emília, Mittelman Adél és Rezső, gróf Szapári Emike, Neuhold Kornél, Stankovics Szilárd, Auer Margit, Redlich Ella, (azt a könyvet, ugy tudom, csak a mondott helyen kaphatni. F. b.) Jablonszky Jolán (írásodra több gondot fordíthatnál. F. b.) Kommer Anna, Pollák testvérek, Kármán Elemér és Ferencz, Geduly Vilma, Bernfeld Mira, Samu és Armin, Jónás Aladár és Béla, Váczy Margit Molnár Margit, Falcione Sarolta, Márton Gizella, Wágner Valeria, Uferbach Mariska és Gizella, Szabady Liczi és Sáríka, Schwartz Giza és Irma, Székely Aladár, Thein Irén és Ella, Pscherer Flóra, Bárány Ilona, Flamm Kamilla, Kuszler Gizella, Poldini Emma és Lujza, Máday Andor és Pista, Lübek Adél, Kirchlehner Gizella, Gross Irén, Kaufmann Artur, Dózsa Aranka és Ödön,

Könczey Mariska, Messzer Róza, Dezsán Péterke, Hönig Szidi, Lőv Beer Malvina, Krausz Emil, Seefehlner Margit és Egon, Merza nővérek, Gosztóny Klára, Mautner Aladár, Kiss Emma, Bauer nővérek, Gábel Aranka, Muskó Adrienne, Stauber Berta, Karakasevics Jozefin, Gaszner Margit, Roth Eugénia, Rosenspitz Róza és Sarolta, Tenner Malvin, Paulinyi Ida, Neumann Feri, Geiger Tercsi, Lippay Zoltán, Kollarits Béla, Nagy-perkátai zárdai növendékek, Pap Elemér, Kaufmann Lujza és Nándor, Borszék Elvira, Mandl Arnold (hiányosan) Grausz Alfréd és Róbert, Schmidt Ilona, Liehmann Adél, Edvi Illés Ödön, Windt Mariska (kinek az írása? F. b.), Zagler Irén, Kohn Rozina, Beck Róza, Gaál Emma, Sztankai Évi és Ilka, Eichner Zsigmond, Szakáll Margit, Rechnitzer Matild és Soma, Roth Gyula, Gebhardt Ernő, Münzer testvérek, Csergő Bandi, Kánitz Gizella, Piacek István.

A »Kis Lap« XXIX. köt. 22-ik számában közölt feladvány megérte utólag még beküldték: Thassy Géza, Grausz Alfréd és Róbert, Csergő Bandi.

Kis Értesítő.

— A »Kis Lap« karácsonyfája. —

Mi lehet a »Kis Lap« karácsonyfája egyéb, mint a szép képes könyv. Telied teli is van az. A könyvkiadó urak küldötték azokat be nekem, hogy, miután megismertetem azokat veletek, szegény gyermekek között osszam ki. Meg is teszem, mint a hogy megtettem eddig is minden esztendőben, amikor rátok derül a szent este, a kicsinyek ragyogó ünnepe, Karácsony.

Már a múlt szám mellékleteül vettétek az »Eggenbergere«-féle czég ifjúsági iratainak sorozatát, melyben jó születeik bőven válogathatnak a számatokra.

Dus választékban s ritka díszel jelentek meg a könyves piacon s *Légrády testvérek*, egy régi czég, melynek a hazai gyermekirodalom fejlesztése körül nagy érdemei vannak s mely főleg az oly korán elhunyt *György Vilmos* műveinek kiadásában a legbájosabbat nyújtja tartalomban és alakban. »Mesekönyv« gyönyörű borítékban színnyomatu képpel (2—3 frt.) »Kedves órák« (2 frt 80 — 4 frtig.) »Ünnepi ajándék« 12 színezett és 382 fekete képpel. (1 frt 80 — 2 frt 40.) »Szép képekben kis világ« (2—3 frt.) »Bimbócskáknek rózsaszálak« (2 frt.) A jeles költőnek utolsó műve: »Reggeltől estéig« (1 frt 20 — 2 frt.) A versek és képek együtt a gyermekek örömeinek és gyönyörüségének kiapadhatatlan for-

rását képezik. — A nagyon piczinyektől a serdültségig minden kor megleli a magáét e gazdag gyűjteményben. »Örökké tartó képeskönyv« (elvéthetetlen) »Tarkabarka képek« (szintén elszákihathatlan) mulattató szöveggel (2 frt — 3 frt.) »Tavaszhírágok« Braun I. virágos kertjéből 8 színes képpel 80 kr. »Tündérvilág« 9 színes képpel (3 frt.) »Mesék, kalandok és történetek« 9 színes képpel 2 frt., »A kis izé.« Megható története egy gyermeknek. *Daudet A.* nyomán *Borosnyáni N.*, számos képpel, (3 frt 60 kr.) »52 vasárnap, v. 3 gyermek naplója«, számos képpel (2 frt — 3 frt.) »Vadölő« az indiánusok életéből (2 frt.) »Az utolsó mohikán«, »Börharisnya«, »Vadfogó«, *Cooper* nyomán *Vachott S.* (1 frt — 2 frt.) »Balassa János« pompás elbeszélése a hazai történelemből. 8 színes képpel (1 frt 40.) »A legújabb Robinson«, érdekes elbeszélések, mindketteje *György V.*-től, »A cserkésző.« Elbeszélések az amerikai erdei életből, 11 színes képpel (2 frt 80 kr.)

Méltán sorakozik e kedvés adományok mellé a *Singer és Wolfner* kiadásában megjelent két könyv, igen-igen csinos színes képekkel s oly aranyos versikéssel, hogy az ember addig olvasná amíg betéve tudja. Az egyik neve »Mesék a hó alól«, a másiké »Kis bokréta.« Amazt *Kiss József*, emezt *Pósa Lajos* írta, akikből a »Kis Lap« is nem egy szép költeményt közölt már.

Nem kevésbé tartalmas a »*Révai testvérek*« jegyzéke: »*Génin*« egy valódi hős tanulás és érdekes története. (Füzve 1 frt 50 kr, kemény kötésben 2 frt., díszes kötésben 2 frt 59 kr.) Fölötte vonzó a *Mayne-Read* kapitány kalandos elbeszélései: »A tüzföld« s »A skalpvadászok« (1 frt 40-től 3 frtig.) »A két koldusdiák«; írta *Mikszáth Kálmán*. *Szathmáry Károly* »Rosz asszony várat veszte« című történelmi elbeszéléssel kedveskedik a serdültebb ifjúságnak. Még kiválóan szép olvasmány *Tissandiernek* »A tudomány vértanús« című díszes kötete *K. Tóth Kálmán* magyar átdolgozásában (3 frt — 4 frt 50.) *Twain-Mark* »Koldus és királyfi« című elbeszélését *Fái Béla* fordította magyarra s 88 metszet díszesíti (2 frt 40 — 3 frt 20.) »Serdülők könyve.« Mulattató és tanulságos olvasmányok. Írták *Barna S.* és *Kardos A.* Számos képpel. (2 frt.) — Ezen kívül még egy halom: »A szorgalom jutalma« *Kalocsa R.*-től (2 frt) »A nagymama regéi« (2 frt.) s a piczinyek számára »Forgó bácsi Abécéje«, »Arany könyv« »Gyermekek kedvencei«, »Gyermek-lugas«, »A dada képeskönyve«, »Képes vásárfia«, »Leczke után«, stb. stb.

Lampel Róbert is nagy bőségét nyújtja a mindenféle ifjúsági iratoknak 5—7 éves, 6—10 éves, 8—13 éves, 10—13 éves, és 12—15 éves

gyermek és serdülték számára. A kicsinyeknek szól a »Házi állatok,« »Házi szárnyasok« (90 kr.) »Kis világ« (70 kr.) a nagyobbacsákat mulattatják és oktatják a »Tündérmesék« 18 nagy színes nyomatu képpel. (2 frt) »Ujabb tündérmesék«, hasonló kiállításban s árban. »Képes színházi könyv«, foglal magában 4-4 szerepre osztott apró szindarabokat. A képek ugy vannak szerkesztve, hogy felállíthatók s színpadilag hatnak. (4 frt 50) »Andersen összes meséi« számos metszettel (1 frt 50) »300 Aesopusi mese« 8 színes és 100-nál több fametszetű képpel (2 frt) »Aranybánya,« »Kincses szek-

rény.« Történelmi elbeszélések 8-8 színes képpel (1 frt 80) »Családi kör,« »Karácsony esti elbeszélések,« »Az árvák,« »A látszat csal« »A sirból,« »A bankjegyek,« »Beethoven« (50-50 kr.) — »A barátság tükre.« Emlékkönyv emléklapokkal. Pompás album diszkötésben. (3 frt 60 kr.) stb. stb.

Mind e kiadók szívesen küldenek bérmentve teljes jegyzékeket s minden azokban megjelölt könyvet utánvétellel meg is küldenek. A kiadók nevén a megrendelések pontosan szolgáltatnak át. Egyéb czím nem szükséges.

F. b.

A „Kis Lap“ híveihez!

Az esztendővel, mely most vége felé perog, eljutunk a végére a „Kis Lap“ *huszonkilencedik* kötetének is. Nemcsak szokásból fogok ilyenkor mindig tollat, hogy néhány sort intézzek kis olvasóimhoz. Jól esik minden kötet végén visszapillantanom az elmúlt fél esztendőre, mely alatt komoly szóban és vidám tréfában minden héten együtt voltam, szellemileg, annyi kis hívemmel. És hiszem, nincs a „Kis Lap“ -nak olyan olvasója, ki hasonlóképp ne volna, ki ha most összegyűjtve, újra átlapozza Forgó bácsi heti küldeményét, ne találna örömet abban, amit fél év alatt olvasott, tanult, mulatott.

A visszapillantás azonban nem állít meg; tovább haladunk s az új-évvél kezdődik a „Kis Lap“ -nak immár *harminczadik* kötete. Nagy szám ez, másfél évtized van mögötte. Azok, kik mint vidám gyermekek mulattak, okultak a „Kis Lap“ első kötetéből, ma már meglelt emberek. Megízmosult, mély gyökereket vert a „Kis Lap“ is és ma már nem szorul arra, hogy ajánlgassam. Tudom, elég annyit mondanom, hogy a „Kis Lap“, ha régi lap is, de nem öreg; csak oly friss erővel fog tovább haladni pályáján, mint eddig és az marad, ami volt: a magyar gyermekvilág hű barátja, oktatója és szórakoztatója. Gondoskodtam, hogy kis olvasóim mindazt, amit eddig annyira megkedveltek, jövőre is megtalálják benne. Lesz az új kötetben hosszabb **elbeszélés**, mely érdekesség dolgában versenyezni fog az eddigiekkel, lesznek kisebb **elbeszélések**, ezek mellett **mesék**, időnként előadásra alkalmas **szindarabok**, aztán tanulságos **cikkek**, minden számban művészi **rajzok**, rejtvények, feladványok. Forgó bácsi postájában pedig bizalmas levelezés mindenki vel, aki Forgó bácsihoz fordul.

Mint eddig mindig, most is, hiszem, új tagokkal bőven szaporodva lesz ismét együtt híveim serege. Régieket és újakat egyaránt szívből üdvözlök

Forgó bácsi.

Kérjük a „Kis Lap“ t. előfizetőit, szíveskedjenek előfizetésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 40 kr.
Félévre	2 „ 80 „
Egész évre	5 „ 60 „

Az előfizetések, melyeknek elküldésénél legcélszerűbb a postai utalványok használata, a „Kis Lap“ **kiadóhivatalához** (Budapest, Ferencziek-tere 3. sz. Atheneum-épület) küldendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak

alkalmas következő ifjusági iratok.

Az ATHENAEUM könyvkiadóhivatalában (Budapesten, Ferencziek-tere 3. sz.) s minden könyvkereskedésben, Bécsben Szelinszki Györgynél (Stefansplatz 6.) kaphatók :

- Barthélemy.** Az ifju Anacharsis utazása Görögországban, a Krisztus előtti negyedik század közepén. Barthélemy után az érettebb magyar ifjuság számára szerkeszté Hanthó Lajos. Színes kemény kötésben s több fametszetű képpel 1 frt 80 kr.
- Hoffmann Ferencz.** A tarka könyv. Százötven erkölcsi elbeszélés. Kis gyermekek számára. A negyedik német kiadás után magyaritá egy gyermek barát. Harmadik javított kiadás *Nyolcz színes képpel. Kemény táblába kötve* 1 frt 80 kr.
- Hoffmann Ferencz** közkedvességű ifjusági irataiból a következők jelentek meg : 1. A tengeren tul. 2. Vidor Ferkó. 3. A milliomos. 4. Bűnhődés. 5. A beesület utja. 6. A milyen az ur, olyan a szolgálja. 7. A szokás hatalma. 8. Tiszteld atyádat és anyádat. 9. A beesületszó. 10. A helgolandí fiu. 11. A hű szív. 12. A jó tett is meghozza kamatjait. 13. A két hű barát. 14. A magas északon. 15. A megtért. 16. A munka jutalma. 17. A szenvedések iskolája. 18. A testvérek. 19. Anyai szeretet. 20. Az életbiztosítás. 21. Az igazság napfényre jő. 22. Az Inka kincse. 23. Egy fedél alatt. 24. Egy levél a szentírásból. 25. Hűség és álnokság. 26. Ki mint vet, úgy arat. 27. Királyfi. 28. Loangó. 29. Milord Cat. 30. Próbák. 31. Szegény és gazdag. Ára egy-egy kemény táblába kötött s *négy csinos képpel* ellátott kötetkének 50 kr.
- Ifjusági emléklapok.** Gyűjtötte *Füssy Tamás.* Színes táblába kötve 1 frt.
- Kingsley Károly.** A hősök, görög tündérmesék gyermekek számára. Angolból fordította Pulszky Ágost. Egy könyomatu czinkképpel. Disz-kötésben (vörös angol-vászonban, aransze-gélylyel) 2 frt 50 kr.
- Marryat kapitány.** Rüsztjg Zsigmond, a brémai kormányos. **Uj Robinson** a magyar ifjuság számára fordítá dr. Dulácska Géza. 94 képpel. Kemény táblába kötve 2 frt.
- Martin M.** A természet három országa. Különös tekintettel Magyarországra. A magyar ifjuság számára átdolgozta dr. Dulácska Géza. 32. táblán 262 színes ábrával s fametszetekkel. Színes kemény táblába kötve 4 frt.
- Ney F. Gyermekek könyve.** Képekkel. Második bővített kiadás. Kemény diszkötésben, 30 színezett képpel s egy kőrajzzal 1 frt 70 kr.
- Remellay Gusztáv.** Fény és boru. Történeti elbeszélések. A mindkét nembeli érettebb ifjuság részére. Két könyomatu képpel. Színes kemény táblára kötve. 1 frt 80 kr.
- **Szent László király,** történeti elbeszélés az ifjuság számára. Két képpel. Színes kemény táblába kötve. 1 frt 80 kr.
- Schmid Kristóf ifjusági iratai** diszes kemény kötésben : Klára. — Walther Florentin. — A rózsató. 70 kr. — A sajtóhiba. — Thimóth és Philemon. — A drágakövek. — A csodaorvos. 70. kr. — Thalheim Etelka. — A karthausi kolostor. — A megrongált festmény. 70 kr. — A virágkedvelők. — Reinhold Tófor. — Waldomir. 70 kr. — A báránka. — A galambocska. — Az elveszett gyermek. 70 kr. — Paulina. — A kalászszedő leány. — A légy. 70 kr. — A jó Fridolin és a gonosz Detrik. 70 kr. Eustachius. — Márton az öreg hegyi lakos. 70 kr. — Tanulságos beszélők. 70 kr. — A jó Örzse. — A komlóvirág. — A legjobb örökség. 70 kr.
- Svanton-Belloc Luiza.** Pierre és Pierette, a kis kéményseprők, vagy a csavargó élet veszélyei. A francia Akademia által koszoruzott pályamű. Az ötödik kiadás után fordította Sárkány F. J. Egy színezett képpel. Kemény táblába kötve 60 kr.
- Taylor A.** A gyermekek és a madarak. Tanul-ságosan mulattató olvasmány 8—12 éves gyermekek számára. 17 angol fametszvényyel 1 frt.
- Történeti A, B, C.** A magyar történet jelesebb királyai, vezérei s államférfiainak színezett alakjaival A, B, C. rendben. Kis honfiak és kis honleányok számára. Irta a Jókendvü bácsi. A képeket rajzolta Szemlér Mihály tanár. Színes kemény táblába kötve 60 kr.
- Virágcsokor,** emlékül jó gyermekeknek és ifjak-nak. Gyűjtötte *Füssy Tamás.* Színes táblába kötve 1 frt.
- A „KIS LAP” különböző évfolyamainak számos szép képpel diszitett köte-tei csinos kemény kötésben egyenkint 3 frt.